

PŘEDMLUVA.....	6
1 LEGISLATIVA RADIAČNÍ OCHRANY.....	7
1.1 Zajištění radiační ochrany na národní úrovni.....	7
1.2 Optimalizace dávek radiační ochrany	9
1.2.1 Dávkové limity.....	9
1.2.2 Dávkové optimalizační meze a referenční úrovň	10
1.2.3 Optimalizace dávek při lékařském ozáření.....	11
2 FYZIKA IONIZUJÍCÍHO ZÁŘENÍ.....	12
2.1 Základní veličiny radiační ochrany	14
2.1.1 Aktivita, A.....	15
2.1.2 Poločas přeměny, $T_{1/2}$	16
2.1.3 Pronikavost záření	16
2.1.4 Lineární přenos energie (LPE), L	17
2.1.5 Absorbovaná dávka, D	18
2.1.6 Dávkový příkon, P	19
2.1.7 Radiační váhový faktor, w_R	19
2.1.8 Ekvivalentní dávka, H_T	19
2.1.9 Tkáňový váhový faktor, w_T	20
2.1.10 Efektivní dávka, E	21
2.1.11 Kolektivní efektivní dávka, S [Sv]	21
2.1.12 Relativní biologická účinnost (RBU)	21
2.1.13 Jakostní činitel, Q	22
2.1.14 Dávkový ekvivalent, H	22
2.1.15 Kerma, K	22
2.1.16 Expozice (dávka záření)	23
3 FYZIKÁLNÍ DOZIMETRIE	24
3.1 Detektory ionizujícího záření	24
3.2 Spektrometry ionizujícího záření	25
4 PROGRAM MONITOROVÁNÍ	26
4.1 Zevní monitorování dávkového příkonu v prostředí.....	26
4.2 Program monitorování pomocí Armádní radiační monitorovací sítě.....	28
4.1 Monitorování pracovišť se zdroji ionizujícího záření	30
4.2 Osobní monitorování	30
5 RADIAČNÍ MIMOŘÁDNÁ UDÁLOST	31

5.1	Mezinárodní stupnice INES	32
5.2	Vyhlašení radiační mimořádné události na pracovišti, odezva a náprava stavu.....	35
5.3	Integrovaný záchranný systém	36
5.3.1	Typová činnost IZS při RMU charakteru radiační havárie.....	39
5.3.2	Úkoly zasahujících složek IZS	41
5.3.2.1	Třídění velkého počtu raněných metodou START	45
5.3.2.2	Řízení zásahu.....	46
5.3.2.3	Hasičský záchranný sbor.....	46
5.3.2.4	Policie České republiky	47
5.3.2.5	Zdravotnická záchranná služba.....	48
5.3.2.6	Státní úřad pro jadernou bezpečnost	49
5.3.2.7	Celní správa ČR	49
5.3.2.8	Armáda České republiky	49
5.4	Ochranná opatření předcházející RMU	51
5.5	Ochranná opatření následující po RMU	53
6	RADIAČNÍ OCHRANA V POLNÍCH PODMÍNKÁCH	55
6.1	Radioaktivní stopa.....	56
6.2	Speciální a radiohygienický režim	57
6.3	Varovné signály	59
6.4	Dozimetrická činnost	62
6.4.1	Okamžitá fáze monitorování radiační situace	62
6.4.2	Včasní fáze monitorování radiační situace.....	64
6.4.3	Pozdní fáze monitorování radiační situace	64
6.5	Ochrana proti zevnímu ozáření	65
6.5.1	Ochrana časem	65
6.5.2	Ochrana vzdáleností.....	66
6.5.3	Ochrana stíněním	66
6.5.4	Prostředky radiační ochrany osob	66
6.6	Ochrana proti vnitřnímu ozáření	68
6.6.1	Vojensky významné radionuklidy, jejich biokinetika a dekorporace.....	69
6.6.1.1	Jód	69
6.6.1.2	Cesium.....	70
6.6.1.3	Stroncium.....	70

6.7 Hlavní úkoly zdravotnické služby AČR při radiačních nehodách/haváriích	70
6.7.1 Vnější dekontaminace	70
6.7.2 Vnitřní dekontaminace	71
6.7.3 Třídění systémem START	71
6.7.4 Vnější dekontaminace	73
6.7.4.1 Dekontaminace pokožky	74
7 PÉČE O OZÁŘENÉ.....	79
7.1 Akutní nemoc z ozáření a radiační dermatitis (základní rozdělení).....	79
7.2 Akutní nemoc z ozáření	79
7.2.1 Dřeňový syndrom.....	79
7.2.2 Gastrointestinální syndrom.....	81
7.2.3 Neurovaskulární syndrom.....	82
7.3 Radiační dermatitis	82
7.4 Střediska specializované zdravotní péče pro ozářené osoby	84
8 LITERATURA	85
9 SEZNAM OBRÁZKŮ	87
10 SEZNAM TABULEK.....	88
11 SEZNAM ZKRATEK	89

Radiologická ochrana je mezinárodní pojmenování skupiny zařízení v roce 1920 zejména za účelem vytvoření doporučení pro ochranu před ionizujícím zářením v lékařství. Dnes se zaměřuje na prevenci vzniku nádorových či jiných onemocnění, jejichž rozvoj je přímo spojen s expozicí osob ionizujícímu záření, a v souvislosti s tím i k ochranu životního prostředí.

1.1 Zajištění radiační ochrany na národní úrovni

Základní legislativní normou definující zásadní pojmy radiační ochrany a podmínky pro využívání jaderné energie na národní úrovni je zákon č. 283 / 2016 Sb. atomový zákon, který byl přijat 14. července 2016 a dnešní 1. ledně 2017 nahradil dozvědající zákon č. 18/1997 Sb., o mimořádném využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů. Dozvědající zákon č. 18/1997 Sb. byl ponechán ve zbytkové podobě upravující pouze odpovědnost za jaderné škody a současně byl změněn zákonem č. 264/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím atomového zákona.